

แผนการจัดการเรียนรู้

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2567

สาขาวิชาช่างกลโรงงาน

กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมการผลิต

ประเภทวิชาช่างกลโรงงาน

รหัสวิชา 20102-2022 วิชา การบำรุงรักษาแม่พิมพ์โลหะ

จัดทำโดย

นายสิปปภาส เกษรราช

ตำแหน่งครูพิเศษสอน

วิทยาลัยการอาชีบบ้านฝื่อ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 เป็นหลักสูตรหลังจากจบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อยกระดับการศึกษาวิชาชีพของบุคคลให้สูงขึ้น สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อุตสาหกรรมเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ แผนการศึกษาแห่งชาติ ความต้องการของสถานประกอบการ รวมทั้งข้อเสนอจากคณะกรรมการรวมภาครัฐและเอกชน เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (อ.กรอ.อศ.) โดยหลักสูตรดังกล่าวเป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework : NQF) และกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (ASEAN Qualifications Reference Framework : AQRf) มาตรฐานการศึกษาของชาติ กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตลอดจนยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ มาตรฐานฝีมือแรงงาน และมาตรฐานอื่น ๆ ทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ เพื่อมุ่งเน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับฝีมือ รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และกิจนิสัย ที่เหมาะสมในการทำงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ชุมชน สังคม ซึ่งสามารถ ประกอบอาชีพอิสระได้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกระบบและวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสม ตามศักยภาพ ตามความสนใจ และโอกาสของตน ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อจัดการศึกษา และพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบันการอาชีวศึกษา สถานศึกษา หน่วยงาน สถานประกอบการ และองค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่น และระดับชาติ

การพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 สำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมืออย่างดียิ่ง จากหน่วยงานราชการ สถานศึกษา ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอน ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งได้อุทิศสติปัญญา ความรู้ และประสบการณ์ เพื่อการพัฒนาการอาชีวศึกษา ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ในการนี้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วม ในการดำเนินการทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
หลักสูตรรายวิชา	1
มาตรฐานอาชีพ (ถ้ามี)	2
ตารางวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้	5
ตารางวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้	9
หน่วยการเรียนรู้	10
หน่วยที่ 1 เรื่อง/งานเครื่องเจียระไนลั้คมตัดและงานลั้คมตัด	11
แผนการจัดการเรียนรู้	11
ใบความรู้	16
ใบงาน	20
หน่วยที่ 2 เรื่อง/งาน.....	x
แผนการจัดการเรียนรู้	x
ใบความรู้	x
ใบกิจกรรม	x
ใบงาน	x
ใบมอบหมายงาน	x
แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน/ผลลัพธ์การเรียนรู้/สมรรถนะ	x
หน่วยที่ 3 เรื่อง/งาน.....	x
หน่วยที่ 4 เรื่อง/งาน.....	x
บรรณานุกรม	x
ภาคผนวก	x

หลักสูตรรายวิชา

หลักสูตร.....หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567.....

ประเภทวิชา.....อุตสาหกรรม.....กลุ่มอาชีพ.....อุตสาหกรรมการผลิต.....สาขาวิชา.....ช่างกลโรงงาน
รหัส.....20102-2022.....ชื่อวิชา.....การบำรุงรักษาแม่พิมพ์โลหะ.....
ทฤษฎี.....1.....ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ.....3.....ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน.....2.....หน่วยกิต

อ้างอิงมาตรฐาน

มาตรฐานอาชีพ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) อาชีพช่างซ่อมบำรุงรักษาแม่พิมพ์โลหะระดับ 3 ประกอบด้วยหน่วยสมรรถนะดังนี้

201M01 บำรุงรักษาแม่พิมพ์โลหะตามแผนการบำรุงรักษา

202M01 ซ่อมแม่พิมพ์โลหะให้มีสภาพพร้อมใช้งาน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

เตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการบำรุงรักษาและซ่อมบำรุงแม่พิมพ์โลหะ ตรวจสอบแม่พิมพ์ บำรุงรักษา ถอด เปลี่ยนประกอบแม่พิมพ์ตามแผนงาน

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เขาใจเกี่ยวกับขั้นตอนแผนการบำรุงรักษา ตรวจสอบแม่พิมพ์ การบันทึกจุดบกพร่องจุดเสียหายชิ้นส่วนแม่พิมพ์บันทึกการรายการบำรุงรักษา บันทึกการป้องกันและวิธีการบำรุงรักษาแม่พิมพ์
2. สามารถเตรียมและตรวจสอบเครื่องมือ และอุปกรณ์ ในการปฏิบัติงาน
3. สามารถจัดแผนการบำรุงรักษา และซ่อมบำรุงแม่พิมพ์ตามที่กำหนดไว้
4. มีเจตคติและกิริยาที่ดีในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ คำนึงถึงความปลอดภัย
5. สามารถประยุกต์ใช้หลักการบำรุงรักษา ตรวจสอบแม่พิมพ์ การบันทึกจุดบกพร่องจุดเสียหายชิ้นส่วนแม่พิมพ์บันทึกการรายการบำรุงรักษา บันทึกการป้องกันและวิธีการบำรุงรักษาแม่พิมพ์เพื่อพัฒนาและสนับสนุนงานอาชีพ

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการบำรุงรักษาและซ่อมบำรุงแม่พิมพ์โลหะ
2. ปฏิบัติงานเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการบำรุงรักษาและซ่อมบำรุงแม่พิมพ์โลหะ
3. ปฏิบัติงานในการบำรุงรักษาและซ่อมบำรุงแม่พิมพ์โลหะ
4. ปฏิบัติงานตรวจสอบและติดตามการบำรุงรักษาและซ่อมบำรุงแม่พิมพ์โลหะ
5. ปฏิบัติงานความสะอาดและจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องมือวัดและพื้นที่ปฏิบัติงาน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับตรวจสอบเครื่องมือ และอุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย ปฏิบัติตามขั้นตอนความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ถูกต้อง เตรียมและเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ ตามแผนการบำรุงรักษาที่กำหนดไว้ทำความสะอาดแม่พิมพ์ ตรวจสอบแม่พิมพ์ ตามแผนการบำรุงรักษา ถอด เปลี่ยนประกอบแม่พิมพ์ ซ่อมด้วยวิธีการเชื่อมพอกผิว ซ่อมด้วยวิธีการขึ้นรูปด้วยเครื่องมือกล ตรวจสอบและวัดแม่พิมพ์ที่แก้ไขแล้วให้ถูกต้องตามที่กำหนด ตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ ทำความสะอาดและจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องมือวัดและพื้นที่ปฏิบัติงาน ตรวจสอบความถูกต้อง ของขนาดชิ้นส่วนที่บำรุงรักษา ตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ ทำความสะอาดและจัดเก็บ

มาตรฐานอาชีพ (ถ้ามี)

หน่วยงานรับรองมาตรฐานอาชีพ มาตรฐานอาชีพ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ
มาตรฐานอาชีพ สาขาวิชาชีพ อุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์
อาชีพ ช่างซ่อมบำรุงรักษาแม่พิมพ์ปั๊มโลหะ ระดับ 3

หน่วยสมรรถนะ		สมรรถนะย่อย		เกณฑ์การปฏิบัติงาน	วิธีประเมิน
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย		
201M01	บำรุงรักษาแม่พิมพ์ปั๊มโลหะตามแผนการบำรุงรักษา	201M01.1	ความปลอดภัยในการบำรุงรักษาแม่พิมพ์ปั๊มโลหะ	1.1 ตรวจสอบเครื่องมือ และอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย 1.2 ปฏิบัติตามขั้นตอนความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ถูกต้อง	- การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน - การสัมภาษณ์
		201M01.2	เตรียมการปฏิบัติงาน	1.1 เตรียมและเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ตามแผนการบำรุงรักษาที่กำหนดไว้	
		201M01.3	ปฏิบัติงานบำรุงรักษาแม่พิมพ์ปั๊มโลหะ	1.1 ทำความสะอาดแม่พิมพ์ 1.2 ตรวจสอบแม่พิมพ์ ตามแผนการบำรุงรักษา 1.3 ถอด เปลี่ยนประกอบแม่พิมพ์	

หน่วยสมรรถนะ		สมรรถนะย่อย		เกณฑ์การปฏิบัติงาน	วิธีประเมิน
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย		
201M01	บำรุงรักษาแม่พิมพ์ปมโลหะตามแผนการบำรุงรักษา	201M01.4	ตรวจสอบการบำรุงรักษาแม่พิมพ์ปมโลหะ	1.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ของขนาดชิ้นส่วนที่บำรุงรักษา 1.2 ตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ 1.3 ทำความสะอาดและจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องมือวัดและพื้นที่ปฏิบัติงาน	- การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน - การสัมภาษณ์
		201M01.5	ติดตามและป้องกันปัญหาที่เกิดจากแม่พิมพ์ปมโลหะ	1.1 บันทึกจุดบกพร่องจุดเสียหายชิ้นส่วนแม่พิมพ์ 1.2 บันทึกรายการการบำรุงรักษา 1.3 บันทึกการป้องกันและวิธีการบำรุงรักษาแม่พิมพ์	
202M01	ซ่อมแม่พิมพ์ปมโลหะให้มีสภาพพร้อมใช้งาน	202M01.1	ความปลอดภัยในการซ่อมแม่พิมพ์ปมโลหะ	1.1 ตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย 1.2 ปฏิบัติตามขั้นตอนความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ถูกต้อง	- การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน - การสัมภาษณ์
		202M01.2	เตรียมการปฏิบัติงาน	1.1 เตรียมและเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์	

หน่วยสมรรถนะ		สมรรถนะย่อย		เกณฑ์การปฏิบัติงาน	วิธีประเมิน
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย		
202M01	ซ่อมแม่พิมพ์ปั๊มโลหะให้มีสภาพพร้อมใช้งาน	202M01.3	ปฏิบัติงานซ่อมแม่พิมพ์ปั๊มโลหะ	1.1 วัดและตรวจสอบแม่พิมพ์ 1.2 ถอดเปลี่ยนประกอบ ชิ้นส่วนแม่พิมพ์ 1.3 ซ่อมด้วยวิธีการเชื่อมพอกผิว 1.4 ซ่อมด้วยวิธีการขึ้นรูปด้วยเครื่องมือกล	- การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน - การสัมภาษณ์
		202M01.4	ตรวจสอบการซ่อมแม่พิมพ์ปั๊มโลหะ	1.1 ตรวจสอบและวัดแม่พิมพ์ที่แก้ไขแล้วให้ถูกต้องตามที่กำหนด 1.2 ตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ 1.3 ทำความสะอาดและจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องมือวัดและพื้นที่ปฏิบัติงาน	
		202M01.5	บันทึก และติดตามปัญหาที่เกิดจากแม่พิมพ์ปั๊มโลหะ	1.1 บันทึกจุดบกพร่องจุดเสียหายชิ้นงาน 1.2 บันทึกการรายการซ่อม 1.3 บันทึกการป้องกันและวิธีการซ่อมแม่พิมพ์	

คำอธิบาย การเขียนมาตรฐานอาชีพ

1. รายวิชาที่ไม่มีการอ้างอิงมาตรฐานอาชีพ ไม่ต้องจัดทำหน้านี้
2. รายวิชาที่มีการอ้างอิงมาตรฐานอาชีพ ให้ปรับแบบฟอร์มและคัดลอกมาตรฐานอาชีพ ให้เป็นตามที่หน่วยงาน หรือองค์การที่รับรองมาตรฐานอาชีพเป็นผู้กำหนด
3. รายวิชาที่มีการอ้างอิงมาตรฐานอาชีพไม่ครบทั้งมาตรฐาน ให้คัดลอกเฉพาะหน่วยสมรรถนะที่อ้างอิงไว้ในรายวิชา

ตารางวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้

ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา เตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการบำรุงรักษาและซ่อมบำรุงแม่พิมพ์โลหะ ตรวจสอบแม่พิมพ์ บำรุงรักษาถอด เปลี่ยนประกอบแม่พิมพ์ตามแผนงาน				
งานหลัก	งานย่อย	สมรรถนะย่อย (มาตรฐานอาชีพ)	ความรู้ในการปฏิบัติงาน	ทักษะในการปฏิบัติงาน
1. การทำความสะอาดแม่พิมพ์	1. การถอดแยกชิ้นส่วนแม่พิมพ์ 2. การทำความสะอาดผิวหน้าและช่องว่าง 3. การขัดเงาและขจัดรอยขีดข่วน	1.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ของขนาดชิ้นส่วนที่บำรุงรักษา 1.2 ตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ 1.3 ทำความสะอาดและจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องมือวัด และพื้นที่ปฏิบัติงาน	1. รู้โครงสร้างและหน้าที่ ของชิ้นส่วนแม่พิมพ์แต่ละประเภท 2. เตรียมเครื่องมือ และวิธีการใช้งานที่ถูกต้องในการถอดประกอบ 3. อธิบายคุณสมบัติ ของสารเคมี ทำความสะอาดและสารละลายที่เหมาะสมกับวัสดุแม่พิมพ์ 4. อธิบายวิธีการกำจัด คราบสกปรก คราบน้ำมัน และสนิมอย่างมีประสิทธิภาพ 5. อธิบายเทคนิคการขัดเพื่อให้ได้ผิวที่เรียบเนียนและเงางามตามมาตรฐาน	1. ใช้เครื่องมือ และการถอดแยกอย่างเป็นระบบ 2. จัดเก็บ และจัดเรียงชิ้นส่วนอย่างเป็นระเบียบ 3. ประยุกต์ใช้ สารเคมีและเครื่องมือทำความสะอาดที่เหมาะสม 4. ใช้เครื่องมือ และวัสดุขัดเงาที่ถูกต้อง 5. ประเมิน และแก้ไขรอยขีดข่วนขนาดเล็กบนผิวแม่พิมพ์

งานหลัก	งานย่อย	สมรรถนะย่อย (มาตรฐานอาชีพ)	ความรู้ในการปฏิบัติงาน	ทักษะในการปฏิบัติงาน
2. การซ่อมแซมและการปรับปรุงแม่พิมพ์	1. การตรวจสอบความเสียหาย 2. การซ่อมแซมรอยแตกและรอยร้าว 3. การปรับปรุงผิวหน้าและขนาด	1. วัดและตรวจสอบแม่พิมพ์ 2. ถอดเปลี่ยนประกอบ ชิ้นส่วนแม่พิมพ์ 3 ซ่อมด้วยวิธีการเชื่อมพอกผิว 4 ซ่อมด้วยวิธีการขึ้นรูปด้วยเครื่องมือกล	1. อธิบายลักษณะและประเภทของความเสียหาย ที่เกิดขึ้นได้ 2. อธิบายหลักการใช้งานเครื่องมือวัดละเอียด เช่น เวอร์เนีย, ไมโครมิเตอร์, ไดอัลเกจ 3. อธิบายหลักการแลเทคนิคการเชื่อมซ่อมแซมแม่พิมพ์ 4. อธิบายหลักการทำงานและการเลือกใช้เครื่องจักรกลละเอียด 5. อธิบายการกำหนดพารามิเตอร์ ที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงขนาดและรูปทรง	1. สังเกต และวิเคราะห์ความผิดปกติด้วยสายตา 2. เตรียมผิว และตกแต่งชิ้นงานหลังการเชื่อม 3. ตกแต่ง และการวัดขนาดชิ้นงานให้ได้ตามมาตรฐาน 4. ใช้เครื่องมือ และวัสดุขัดเงาที่ถูกต้อง 5. ประเมิน และแก้ไขรอยขีดข่วนขนาดเล็กบนผิวแม่พิมพ์

งานหลัก	งานย่อย	สมรรถนะย่อย (มาตรฐานอาชีพ)	ความรู้ในการปฏิบัติงาน	ทักษะในการปฏิบัติงาน
3. การหล่อลื่นและการประกอบแม่พิมพ์	1. การเลือกใช้น้ำมันหล่อลื่น 2. การหล่อลื่นชิ้นส่วนเคลื่อนที่ 3. การประกอบแม่พิมพ์	1.1 ตรวจสอบและวัดแม่พิมพ์ที่แก้ไขแล้วให้ถูกต้องตามที่กำหนด 1.2 ตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ 1.3 ทำความสะอาดและจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องมือวัดและพื้นที่ปฏิบัติงาน	1. อธิบายประเภทและคุณสมบัติ ของน้ำมันหล่อลื่นและจาระบี (ทนความร้อนสูง, ป้องกันสนิม) 2. อธิบายตำแหน่งสำคัญที่ต้องทำการหล่อลื่นในแม่พิมพ์แต่ละชนิด 3. รู้วิธีการหล่อลื่น ที่ถูกต้องสำหรับชิ้นส่วนที่ต้องเคลื่อนที่ 4. อธิบายลำดับขั้นตอนการประกอบ ที่ถูกต้องเพื่อป้องกันความเสีย	1. เลือกใช้น้ำมันหล่อลื่นที่เหมาะสมกับงาน 2. ใช้จาระบีและอุปกรณ์หล่อลื่น 3. สามารถหล่อลื่นชิ้นงานอย่างทั่วถึงและไม่เกินปริมาณที่เหมาะสม 4. ตรวจสอบการเคลื่อนที่ของชิ้นส่วนหลังการหล่อลื่น 5. ตรวจสอบความเรียบร้อยและความแน่นหนาของการประกอบ

งานหลัก	งานย่อย	สมรรถนะย่อย (มาตรฐานอาชีพ)	ความรู้ในการปฏิบัติงาน	ทักษะในการปฏิบัติงาน
4. การจัดทำรายงานและบันทึกการบำรุงรักษา	1. การบันทึกข้อมูล 2. การจัดทำรายงาน 3.	1. อธิบายรูปแบบการบันทึกข้อมูลที่ได้มาตรฐานและเป็นระบบ 2. ถอดเปลี่ยนอุปกรณ์ของระบบการทำงานของเครื่องจักร 3. ติดตั้งระบบการทำงานของเครื่องจักร 4. ปรับแต่งระบบการทำงานของเครื่องจักร 5. ซ่อมอุปกรณ์ในระบบการทำงานของเครื่องจักร 6. ทดสอบการทำงานของระบบการทำงานในเครื่องจักร	1. รูปแบบการบันทึก ข้อมูลที่ได้มาตรฐานและเป็นระบบ 2. หลักการเขียนรายงาน เชิงเทคนิคและการสรุปผลการปฏิบัติงาน 3. การนำเสนอ ข้อมูลการบำรุงรักษาให้เข้าใจง่ายและเป็นประโยชน์	1. จัดบันทึกรายละเอียดที่ถูกต้องและครบถ้วน 2. ใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์พื้นฐาน (เช่น Excel) เพื่อบันทึกข้อมูล 3. สื่อสาร และการจัดทำรายงานอย่างเป็นระบบ 4. วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อวางแผนการบำรุงรักษาในอนาคต

ตารางวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้
รหัส 20102-2022 ชื่อวิชา การบำรุงรักษาแม่พิมพ์โลหะ
ทฤษฎี 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 2 หน่วยกิต

หน่วยการเรียนรู้	ระดับความสามารถที่คาดหวัง				จำนวน ชั่วโมง ท/ป	ร้อยละ ประเมินผล ท/ป
	พุทธิ พิสัย	ทักษะ พิสัย	จิต พิสัย	ประยุกต์ ใช้		
1. การทำความสะอาดแม่พิมพ์	K1,K2,K3	S3	A5	Ap3	12	5/10
2. การซ่อมแซมและการปรับปรุง แม่พิมพ์	K1,K2,K3	S3	A5	Ap3	12	5/10
3. การหล่อขึ้นและการประกอบ แม่พิมพ์	K1,K2,K3	S4	A5	Ap4	20	5/25
4. การจัดทำรายงานและบันทึกการ บำรุงรักษา	K2,K3,K4,K5	S5	A5	Ap5	24	5/25
รวมการจัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน						
เตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการบำรุงรักษาและซ่อมบำรุงแม่พิมพ์โลหะ ตรวจสอบแม่พิมพ์ บำรุงรักษาถอด เปลี่ยนประกอบแม่พิมพ์ตามแผนงาน					4	10
รวม					72	100
พุทธิพิสัย	ทักษะพิสัย		จิตพิสัย			
K1 = ความรู้ ความจำ K2 = ความเข้าใจ K3 = การนำไปใช้ K4 = การวิเคราะห์ K5 = การประเมินค่า K6 = การสร้างสรรค์ หมายเหตุ ใส่ได้มากกว่า 1 ระดับ	S1 = เลียนแบบ S2 = ทำได้ตามแบบ S3 = ทำได้ถูกต้อง S4 = ทำได้อย่างต่อเนื่อง S5 = ทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ หมายเหตุ ใส่ระดับที่คาดหวังระดับ เดียว		A1 = รับรู้ A2 = ตอบสนอง A3 = การสร้างคุณค่า A4 = จัดระบบคุณค่านิยม A5 = การสร้างลักษณะนิสัย หมายเหตุ ใส่ระดับที่คาดหวังระดับ เดียว			
ด้านความสามารถประยุกต์ใช้และรับผิดชอบ						
Ap1 = สามารถปฏิบัติงานตามแบบแผนที่กำหนด Ap2 = สามารถปฏิบัติงานตามแบบแผน และปรับตัวภายใต้ความเปลี่ยนแปลงที่ไม่ซับซ้อน Ap3 = สามารถวางแผนการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานที่ไม่อยู่ภายใต้การ ควบคุมในบางเรื่อง โดยประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร Ap4 = สามารถวางแผนการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ ปรับตัวและแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานที่ไม่คุ้นเคยหรือ ซับซ้อนและเป็นนามธรรม โดยประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร Ap5 = สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการวางแผน แก้ไขปัญหาและพัฒนานวัตกรรมตามสายอาชีพ หมายเหตุ ใส่ระดับที่คาดหวังระดับเดียว						

หน่วยการเรียนรู้

รหัส 20102-2022 ชื่อวิชา การบำรุงรักษาแม่พิมพ์โลหะ
ทฤษฎี 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 2 หน่วยกิต

สัปดาห์ที่	หน่วยการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชม.)		
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
1-3	การทำความสะอาดแม่พิมพ์	2	10	12
4-6	การซ่อมแซมและการปรับปรุงแม่พิมพ์	2	10	12
7-11	การหล่อขึ้นและการประกอบแม่พิมพ์	2	18	20
12-17	การจัดทำรายงานและบันทึกการบำรุงรักษา	2	22	24
18	ประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา	2	2	4
รวม		10	62	72

คำอธิบาย ตารางหน่วยการเรียนรู้

1. ตารางหน่วยการเรียนรู้ เป็นการกำหนดระยะเวลาการจัดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยให้สอดคล้องกับหลักสูตรรายวิชาที่กำหนด โดยให้กำหนดชั่วโมงทฤษฎี และชั่วโมงปฏิบัติ
2. การกำหนด ชั่วโมงทฤษฎี และ ชั่วโมงปฏิบัติ ในแต่ละหน่วย ให้มีความสัมพันธ์ ชั่วโมงทฤษฎี และชั่วโมงปฏิบัติ ต่อสัปดาห์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรรายวิชา
3. ชั่วโมงรวมทฤษฎีและปฏิบัติ ทั้งรายวิชาให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร